

**Afgørelser – Reg. nr.: 06778.00**

**Fredningen vedrører: Askovvej Rødbøg**

**Domme**

**Taksationskommissionen**

**Naturklagenævnet**

**Overfredningsnævnet**

**Fredningsnævnet**

**16-10-1978**

**Kendelser**

**Deklarationer**

FREDNINGSNÆVNET>

16/10-1978

U d s k r i f t  
a f  
forhandlingsprotokollen for ~~fredningsnævnet~~  
for  
Ribe amts fredningskreds.  
---ooOoo---

År 1978 den 16. oktober blev i sag

J. nr. 35/1978

Fredning af et træ på matr. nr.  
37 h Vejen by og sogn, beliggende  
på hjørnet af Søndergade og Askov-  
vej, Vejen,

afsagt sålydende

K E N D E L S E :

Ved brev af 10. januar 1978 til fredningsnævnet for Ribe amts fredningskreds rejste Danmarks Naturfredningsforening efter tilbud fra ejeren, Carl Jensen, Søndergade 34, Vejen, fredningssag for en rødbøg på hjørnet af Søndergade og Askovvej i Vejen.

Fredningssagen omfatter ejendommen, matr. nr. 37 h Vejen by og sogn.

Den detaljerede fredningspåstand for træet er sålydende:

Træet må ikke fældes eller beskadiges.

Træet må ikke topskæres eller grenkappes. Døde grene kan dog fjernes efter forudgående indhentet tilladelse fra fredningsnævnet. Endvidere skal det være tilladt at kronbeskære ved grenkapning over vej- og fortovsarealet i en højde af op til 4,2 m over vejbanen, for at tilgodese et tilstrækkeligt fritrumsprofil af hensyn til færdselssikkerheden og muligheden for evt. etablering af trafiksignalanlæg med tilhørende vejudvidelse. Udgåede grene over vej- og fortovsareal tillades kappet uden forudgående indhentelse af tilladelse fra fredningsnævnet.

Topskæring kan med fredningsnævnets samtykke tillades, forsåvidt dette er nødvendigt for træets bevaring.

Nærmere end 15 m fra træets fod må der ikke tilføres jorden kemikalier, hormoner eller lign., dog skal det være tilladt at salte fortov og gade af hensyn til trafiksikkerheden.

Påtaleberettigede er fredningsnævnet for Ribe amts fredningskreds, ejeren og Danmarks Naturfredningsforening.

Fredningsnævnet består under behandlingen af denne sag af dommer Poul Buch, Varde, suppleanten for det amtsrådsvalgte medlem, vurderingsformand Aksel Jørgensen, Vejen, samt det lokale medlem for Vejen kommune,

gårdejer Regner Busk Jensen, Nyby, Brørup.

Bekendtgørelse om den rejste fredningssag samt om afholdelse af et forberedende møde om sagen den 13. marts 1978 blev indrykket i dagbladet Vestkysten den 25. februar og i Statstidende den 28. s.md. Tilsvarende meddelelse indeholdende indkaldelse til det forberedende møde blev den 28. s. md. tilstillet ejeren og andre rettighedshavere ved anbefalede breve.

I mødet den 13. marts deltog for Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite for Vejen, landsretssagfører H. Busk og apoteker Ejner Skov, Vejen, for fredningsplanudvalget for Ribe amt topograf Ellegård, samt ejeren, Carl Jensen.

Der foretoges indledningsvis en besigtigelse af det i sagen omhandlede træ, der henstår velbevaret og i tilsyneladende god væksttilstand i et grusbelagt areal bag ved fortovet ved gadehjørnet.

Det konstateredes, at der må antages at være tilstrækkelig plads uden om træet, til at der i givet fald kan foretages udvidelse af kørebanearealet på Askovvej.

De mødte erklærede sig indforstået med, at fredningen gennemføres i overensstemmelse med påstanden, ligesom de oplyste, at bestemmelserne i denne er udformet i samråd med Vejen kommune, der er enig i sagens rejsning.

Fredningsnævnet har herefter eenstemmigt truffet beslutning om at gennemføre den begærede fredning i overensstemmelse med Danmarks Naturfredningsforenings påstand, der er tiltrådt af ejeren, idet nævnet finder, at der til træets bevarelse knytter sig ikke ubetydelige miljømæssige interesser.

Med hensyn til fredningens indhold har nævnet truffet følgende

bestemmelse:

Træet må ikke fældes eller beskadiges.

Træet må ikke topskæres eller grenkappes. Døde grene kan dog fjernes efter forudgående indhentet tilladelse fra fredningsnævnet. Endvidere skal det være tilladt at kronbeskære træet ved grenkapning over vej- og fortovsarealet i en højde af op til 4,2 m over vejbanen for at tilgodese et tilstrækkeligt fritrumsprofil af hensyn til færdselssikkerheden og muligheden for evt. etablering af trafiksignalanlæg med tilhørende vej-udvidelse. Udgåede grene over vej- og fortovsareal tillades kappet, uden at forud indhentet tilladelse fra fredningsnævnet er påkrævet.

Topskæring kan med fredningsnævnets samtykke tillades, forsåvidt dette er nødvendigt for træets bevaring.

Nærmere end 15 m fra træets fod må der ikke tilføres jorden kemikalier, hormoner eller lign.; dog skal det være tilladt at salte fortov og gade af hensyn til trafiksikkerheden.

Der er ikke under sagen fremsat erstatningskrav, og der udredes derfor ingen erstatning.

Kendelsen vil være at tinglyse på den nedenfor nævnte ejendom med prioritet forud for al pantegæld og andre rettigheder af privatretlig oprindelse, medens der med hensyn til offentligretlige rettigheder henvises til tingbogen.

T h i b e s t e m m e s :

Ejendommen, matr. nr. 37 h Vejen by og sogn, fredes som ovenfor bestemt.

Kendelsen kan indankes for Overfredningsnævnet, Amaliegade 13,  
1256 København K, inden 4 uger fra kendelsens forkyndelse.

Aksel Jørgensen

Regner Busk Jensen

Poul Buch

/H. Esdahl  
sekretær

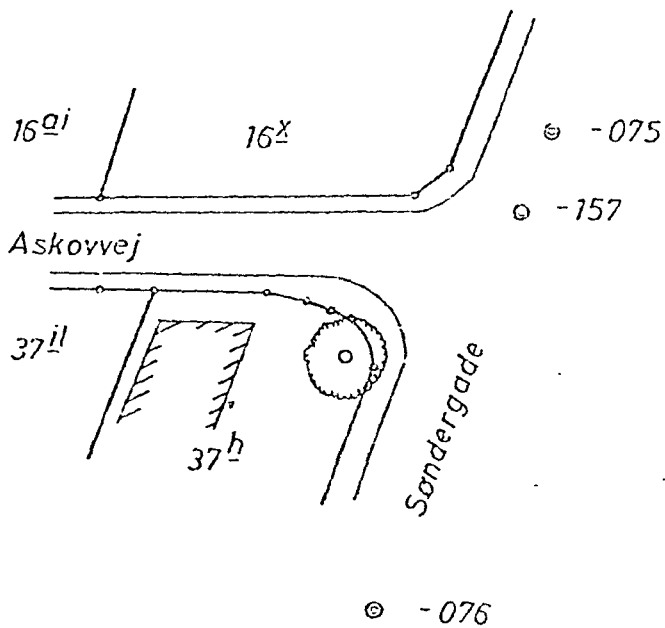
-----  
Udskriftens rigtighed bekræftes.

Fredningsnævnet for Ribe amts fredningskreds, Varde, den 16. oktober 1978.

P. n. v.  
E. b.

*H. Esdahl*  
H. Esdahl  
sekr.

/jd.



FIPS i 1: 1000  
vedr. matr. nr. 37<sup>h</sup>  
Vejen by og sogn,  
Malt herred,  
Ribe amt.  
Udfærdiget i okt. 1977 i  
anledning af tinglysning.  
Vejen i okt. 1977

kommuneingeniør

3.5 78



**FREDNINGSNÆVNET FOR SYDJYLLAND, NORDLIG DEL**  
**Kolding Åpark 11, 6000 Kolding**  
**Telefon 99686800, mail: [biran@domstol.dk](mailto:biran@domstol.dk)**

**Fredningsnævnets sagsnummer 16/2014: Ansøgning fra Vejen Kommune om dispensation til at beskære en rødbøg på ejendommen matr. nr. 37 h Vejen by, Vejen.**

**Fredningsregisteret: 06778.00 - Askovvej - Rødbøg.**

Vejen Kommune har ved brev af 7. marts 2014 ansøgt fredningsnævnet om dispensation til at beskære en rødbøg, der står på ejendommen matr. nr. 37 h Vejen by, Vejen, ud mod gadekrydset, hvor Søndergade og Askovvej mødes. Ejendommen matr. nr. 37 h Vejen by, Vejen, ejes af Andelsboligforeningen Bjerrehus. Det fremgår af ansøgningen, at boligforeningen har problemer med at komme forbi træet med en lift, når der skal renses tagrender på en af boligforeningens ejendomme, som er opført lige bag rødbøgen.

Rødbøgen blev fredet ved kendelse, afsagt den 16. oktober 1978 af Fredningsnævnet for Ribe amt, fordi ”der til træets bevarelse knytter sig ikke ubetydelige miljømæssige interesser”. Fredningsbestemmelserne retter sig mod at sikre træet og indeholder derfor bestemmelser om, at

”Træet må ikke topskæres eller grenkappes. Døde grene kan dog fjernes efter forudgående indhentet tilladelse fra fredningsnævnet. Endvidere skal det være tilladt at kronbeskære træet ved grenkapning over vej- og fortovsarealet i en højde af op til 4,2 m over vejbanen for at tilgodese et tilstrækkeligt fritrumsprofil af hensyn til færdselssikkerheden ... Udgåede grene over vej- og fortovsareal tillades kappet, uden at forud indhentet tilladelse fra fredningsnævnet er påkrævet.

Topskæring kan med fredningsnævnets samtykke tillades, for så vidt dette er nødvendigt for træets bevarelse”.

Fredningsnævnet skal derfor meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, såfremt træet skal beskæres.

Fredningsnævnet har besluttet at behandle sagen på skriftligt grundlag.

Fredningsnævnets formand, der har behandlet sagen i medfør af forretningsordenen for fredningsnævn § 10, stk. 5, har efter høring besluttet at meddele Vejen Kommune dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til at beskære træet i det omfang og på de vilkår, der fremgår under afsnittet ”Fredningsnævnets afgørelse”.

### **Sagens baggrund**

Vejen Kommune har i brevet af 7. marts 2014 oplyst blandt andet, at medarbejdere fra Vejen Kommune har besigtiget rødbøgen sammen med formanden for andelsboligforeningen Bjerrehus. Det fremgår af brevet, at andelsboligforeningen har problemer med at komme forbi træet med en lift, når tagrenderne på bebyggelsen skal renses for blade. Vejen Kommune ønsker på den ene side at pleje træet bedst muligt og på den anden side at tage de nødvendige hensyn til andels-

boligforeningen. Vejen Kommune har derfor udarbejdet en plejeplan for at få sat plejen af træet i system, så træet tilses hvert 5. år, og at beskæringen foretages forstligt korrekt.

Vejen Kommune har udarbejdet et udkast til plejeplan.

Ifølge udkastet til plejeplan skal behovet for beskæring af træet vurderes hvert 5. år. Beskæringen af træet må kun foretages af Vejen Kommune.

Der er herefter anført følgende i plejeplanen under overskriften ”Plejeopgave”:

”...

- Over vejareal og fortov beskæres til en fri højde på 4,2 m. Større grene fjernes ved en sidegren.
- Ind mod andelsboligforeningens hus må der beskæres, så der opnås fri passage på 2 m langs husets facade, så en lift kan komme forbi. Beskæringen skal ske forstligt korrekt og således, at der ikke opstår en lige afskåret side. Grene må afskæres max. 3 m fra husets facade.
- Døde grene må fjernes ved korrekt beskæring.
- Der skal ved beskæringen lægges vægt på at træets harmoni ikke ødelægges.

Bemærk i øvrigt: Ingen kemikalier/gødning inden for 15 m af træets fod.

Baggrund:

...

Plejen udføres efter behov som udgangspunkt i perioden fra 1. november – 1. april...”

Fredningsnævnet anmodede i brev af 28. marts 2014 Naturstyrelsen om en forstlig udtalelse om beskæringen af rødbyggen.

Fredningsnævnet har anført i brevet blandt andet:

”...

Det er udgangspunktet, at fredningsnævnet ikke skal tage stilling til plejeplaner, såfremt der er enighed mellem lodsejeren og plejemyndigheden om plejen.

Det er min foreløbige vurdering, at etableringen af en fri passage mellem rødbyggen, der er et karakteristisk element i gadebilledet, og en af boligforeningens bygninger ikke er et spørgsmål om pleje af rødbyggen, men om et indgreb, der kun kan gennemføres på grundlag af en dispensation fra fredningsbestemmelserne.

Fredningsnævnet skal derfor i forbindelse med vurderingen af sagen have afklaret, hvorvidt navnlig den del af ansøgningen, der vedrører etableringen af en fri passage, som Vejen Kommune har aftalt med Andelsboligforeningen Bjerrehus, kan skade træet ikke alene forstligt, men også visuelt.

Jeg skal derfor anmode Naturstyrelsen om en forstlig udtalelse om ansøgningen fra Vejen Kommune...”

Naturstyrelsen har besvaret fredningsnævnets forespørgsel i brev af 3. juli 2014.

Naturstyrelsen har anført i brevet:

”...

Skovfoged Svend Hansen har på vegne af Naturstyrelsen d.d. besigtiget træet. Han vurderer, at der ikke er noget forstligt til hinder for at beskære den fredede blodbøg som beskrevet i Vejen Kommunes ansøgning af 7. marts 2014. Det vil sige:

- Træet kan beskæres til en frihøjde på 4,2 m over vejareal og fortov.
- Mod andelsforeningens hus kan der beskæres, så der opnås en fripassage på 2 m langs husets facade. Grene må maksimalt afskæres 3 m fra husets facade.
- Døde grene kan fjernes ved korrekt beskæring.

Svend Hansen vurderer ligeledes, at beskæringen mod andelsforeningens hus bør foregå ved kun at beskære det yderste af træets grene, og at dette kan gøres på en måde, så træets krone kommer til at fremstå harmonisk. Der er ingen grund til at beskære større grene tæt på stammen på siden mod huset.

Korrekt udført af fagmand i skikkelse af en anlægsgartner eller lignende vurderes den ovenfor skitserede nænsomme beskæring ikke at ville påvirke træets vækst negativt eller forkorte dets levetid i betydelig grad.

Det bemærkes, at der på to kraftige grene på siden mod huset er henholdsvis har været omviklet ståltråd, måske i et forsøg på at ringe og lade grenene dø bort, og at alt lignende ståltråd bør fjernes for at sikre grenenes vækst.

Herunder et billede af træet og ét af de to grene med spor af ståltråd...”





### **Fredningsnævnets behandling af sagen**

Fredningsnævnet har i høringsbrev af 20. juni 2014 anmodet Naturstyrelsen, Vejen Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening om bemærkninger til ansøgningen med høringsfrist den 1. august 2014.

Der er ikke ved høringsfristens udløb rejst indsigelser mod ansøgningen.

### **Fredningsnævnets afgørelse:**

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Det er formålet med fredningen at bevare rødbøgen, fordi der knytter sig betydelige miljømæssige interesser til træet, der er et markant element i gadebillede med stor herlighedsværdi fra løvspring til løvfald.

En plejeplan skal sikre, at formålet med en fredning kan fastholdes.

Den plejeplan, som Vejen Kommune har udarbejdet, har et videregående sigte og flytter i realiteten kompetencen til at dispensere fra fredningen af rødbøgen til de kommunale myndigheder i strid med naturbeskyttelseslovens bestemmelser. En sådan kompetenceoverførsel har fredningsnævnet ikke hjemmel til at godkende.

Fredningsnævnet skal ved sin afgørelse afveje om hensynet til andelsboligforeningens ønske om at vedligeholde tagrenderne på bebyggelsen, der vender ud mod træet, skal veje tungere end hensynet til at bevare rødbøgen.

På baggrund af udtalelsen fra Naturstyrelsen lægger fredningsnævnet til grund, at der kan opnås en fri passage på 2 m langs husets facade, ved at rødbøgens grene beskæres maksimalt 3 m fra husets facade, at beskæringen kun bør foregå ved, at det yderste af træets grene beskæres, og at dette kan gennemføres på en måde, så træets kroner fremstår harmonisk. Fredningsnævnet lægger endvidere til grund, at Naturstyrelsen vurderer, at der ikke er grund til at beskære større grene tæt på stammen på træets side ind mod huset.

Under disse omstændigheder vurderer fredningsnævnet, at der kan gennemføres en beskæring af træet, uden at træets karakter ændrer sig, såfremt den fremgangsmåde, som Naturstyrelsen beskriver følges.

På denne baggrund meddeler fredningsnævnet herefter Vejen Kommune og Andelsboligforeningen Bjerrehus dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til at beskære den side af rødbøgen, der vender ind mod bebyggelsen, på vilkår

at rødbøgens grene beskæres maksimalt 3 m fra husets facade,

at arbejdet i øvrigt udføres som beskrevet i Naturstyrelsens udtalelse for at sikre, at træets krone fremstår harmonisk,

at Andelsboligforeningen omgående fjerner beviklingen med metaltråde,

og

at Andelsboligforeningen og Vejen Kommune følger de anvisninger om plejen af rødbøgen, der fremgår af de fredningsbestemmelser, der er fastsat i kendelsen om fredningen af træet.

### **Klagevejledning:**

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøankenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Modtageren af afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis klagefristen udløber en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klage skal indsendes til Fredningsnævnet, c/o Retten i Kolding, Kolding Åpark 11, 6000 Kolding, som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr til Naturklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside [www.nkn.dk](http://www.nkn.dk).

Gebyret tilbagebetales, hvis

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f. eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast til partshøring.

Såfremt en klage indgives, må nævnets dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

Beskæringen må ikke påbegyndes, før klagefristen er udløbet.

Denne dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år.

Såfremt projektets gennemførelse kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgerne rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

Fredningsnævnet for Sydjylland, nordlig del  
Kolding, den 26. september 2014

Vagn Kastbjerg  
formand

Denne afgørelse er sendt til:

Vejen Kommune, Teknisk Forvaltning, [post@vejenkom.dk](mailto:post@vejenkom.dk)

Naturstyrelsen/København, [nst@nst.dk](mailto:nst@nst.dk)

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, [dn@dn.dk](mailto:dn@dn.dk)

Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite v/ Mogens Kjær Poulsen, [vejen@dn.dk](mailto:vejen@dn.dk)

Friluftsrådet, Scaniagade 13, 2450 København SV, [fr@friluftstraadet.dk](mailto:fr@friluftstraadet.dk)

Friluftsrådet c/o Lone Høgholt [trekantsomraadet@friluftstraadet.dk](mailto:trekantsomraadet@friluftstraadet.dk)

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, [natur@dof.dk](mailto:natur@dof.dk)

DOF Vejen, [Vejen@dof.dk](mailto:Vejen@dof.dk)

Inge Lise Møller Jensen, Vejen Kommune, [ilmk@vejenkom.dk](mailto:ilmk@vejenkom.dk)